

Provincie Noord-Brabant, provincie Utrecht,
Gemeente Breda, Gemeente Utrecht.
T.a.v. mevrouw A. Tom
Postbus 2158
3500 GD Utrecht

Bezoekadres

Bijlhouwerstraat 6
3511 ZC Utrecht

Telefoon

030 253 91 78

E-mail

f.j.a.vaneekeren@uu.nl

Website

www.uu.nl/usbo/advies

Onderwerp

Toetsing haalbaarheid Vuelta 2020

Datum

11 januari 2018

Bijlage

-

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

FvE_180109

Geachte mevrouw Tom,

De provincie Noord-Brabant, de provincie Utrecht, de gemeente Breda en de gemeente Utrecht opteren voor de organisatie van de eerste drie etappes van de Vuelta in 2020. U heeft het departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht verzocht een onafhankelijke toetsing uit te voeren op de onderdelen 'draagvlak' en 'governance', zoals deze worden beschreven in het rapport 'Uitwerking en haalbaarheid Vuelta 2020'.

In deze brief doen wij verslag van onze bevindingen. Deze zijn gebaseerd op een analyse van het rapport 'Uitwerking haalbaarheid Vuelta 2010' (december 2017), het onderzoeksrapport 'Vuelta 2020 in Utrecht en Brabant, draagvlak onder inwoners en prognose economische impact' van het Mulier Instituut (december 2017), de vragenlijst bewonerspanel gemeente Utrecht (augustus 2017) en twee gesprekken met de heer Martijn van Hulsteijn, projectleider Uitwerking Haalbaarheid Vuelta 2020 (uitgevoerd op 7 december 2017 en 9 januari 2018).

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

We concluderen in algemene zin dat het rapport 'Uitwerking haalbaarheid Vuelta 2020' voortbouwt op de ervaringen en bevindingen van de gemeente Utrecht met de organisatie van de start van de Giro d'Italia in 2010 en de Tour de France in 2015. Tegelijkertijd houdt het rapport rekening met het

specifieke karakter van de Vuelta, de afwijkende plek in de sportjaarkalender en de nieuwe samenwerkingsvorm waarbij meerdere publieke partners betrokken zijn. De getoetste hoofdstukken in het rapport bevatten over het algemeen relevante, betrouwbare en valide informatie over het draagvlak. Tevens worden cruciale elementen voor de governance en organisatie van dit evenement beschreven.

Op basis van de geraadpleegde documenten en gesprekken bevelen wij het volgende aan:

- Betrek in de komende periode nadrukkelijk(er) maatschappelijke partners uit de provincie Noord-Brabant ter verhoging van het draagvlak;
- Expliciteer de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de stuurgroep/ bestuur/ RvT van de Stichting, gemandateerd opdrachtgever en de projectorganisatie op basis van een risico-analyse. Denk daarbij aan het vastleggen van tekenbevoegdheden en de inrichting van aanbestedingsprocedures, maar ook aan het expliciet benoemen van vrijheden van handelen voor de Stichting.
- Leg de begin- en einddatum van de Stichting expliciet vast en maak een onderscheid tussen de ontwikkelfase, uitvoeringsfase en afrondingsfase.
- Maak gebruik van de kennis en ervaring die in de projectorganisatie van Le Tour Utrecht zijn opgedaan en betrek in de projectorganisatie lokale en regionale organisaties met een groot belang en hoge mate van invloed op de projectresultaten.

We lichten deze conclusies en aanbevelingen hieronder toe.

Draagvlak

Het hoofdstuk 'Draagvlak' hebben we getoetst op volledigheid, validiteit en betrouwbaarheid.

Ten aanzien van de volledigheid constateren we dat burgers in de betrokken gemeenten en regio zijn bevraagd in de bewonerspanels en het onderzoek van het Mulier Instituut. Uit gesprekken met Martijn van Hulsteijn concluderen we dat een breed palet aan organisaties binnen vooral de gemeente en provincie Utrecht en gemeente Breda is geconsulteerd. Alle geconsulteerde groepen zijn essentiële stakeholders.

Ons is gebleken dat in Breda een Business Peloton, zoals dat in Utrecht reeds bestaat, in oprichting is. Daarbij wordt onder meer met het regionale bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en culturele instellingen gesproken over steun aan de Vuelta, in de vorm van financiën, venues en organisatiecapaciteit. De oprichting van dit Business Peloton en de intenties om op (een van de) voornoemde onderdelen bij te dragen duidt op een brede betrokkenheid. Daarbij merken wij op dat ons niet duidelijk is in hoeverre sportorganisaties in (de regio) Breda zijn geconsulteerd. Dit

laatste is van belang omdat uit het onderzoek van het Mulier Instituut blijkt dat een hoog percentage bewoners het organiseren van extra activiteiten, en dan vooral sportieve, rondom het evenement noodzakelijk acht.

In de stad Utrecht zijn sportorganisaties (VSU, Harten voor Sport en wielerverenigingen) expliciet betrokken. Het bestaande netwerk van organisaties dat ervaring heeft opgedaan met de Tour de France (en deels ook de Giro) is geconsulteerd en zij geven aan ongeveer dezelfde inzet - dit kan zijn in kind of in cash - te willen leveren zoals gedurende de Grand Départ. Daarbij zijn cruciale partners voor de marketing doelen (zoals Utrecht Marketing), extra activiteiten (sport- en cultuurorganisaties), kenniscapaciteit (universiteit) en media-aandacht (AD en RTV Utrecht) geconsulteerd.

Daarmee stellen we vast dat het draagvlak onder maatschappelijke partners in de gemeente en provincie Utrecht hoog is, in Breda in ontwikkeling is en ons onbekend is voor de provincie Noord-Brabant. Daarbij merken we op dat het verkrijgen van draagvlak onder nieuwe partners tijd kost.

Daarnaast is de validiteit van het draagvlakonderzoek van belang: meet het onderzoek wat gemeten zou moeten worden? De exacte vraagstelling in de surveys van het Mulier Instituut via het GfK OnePanel hebben wij kunnen inzien, net als die van het bewonerspanel van de gemeente Utrecht, welke tevens is gebruikt in het bewonerspanel van Breda. Over het algemeen beoordelen wij de vraagstelling in beide surveys als valide, met daarbij een aantal opmerkingen.

Ten eerste is het van belang rekening te houden bij het interpreteren van de cijfers dat de vraagstelling in de bewonerspanels op onderdelen iets afwijkt van de vragen uit het onderzoek van het Mulier Instituut. Hierdoor kunnen respondenten de vragen over bijvoorbeeld hun steun voor de Vuelta iets ander geïnterpreteerd hebben, wat consequenties kan hebben voor de vergelijkbaarheid van de cijfers uit de beide gemeenten met die uit beide regio's.

Ten tweede, zo erkent ook het rapport van het Mulier Instituut, zegt de uitgesproken steun voor het evenement of de uitgesproken bezoekintentie niet direct iets over het daadwerkelijke gedrag van burgers. Het daadwerkelijk bezoek aan het evenement kan zowel hoger als lager uitvallen, afhankelijk van onder andere de reuring die aan het evenement wordt meegegeven, andere evenementen die in stad of regio plaatsvinden, prestaties van Nederlandse renners in de voorafgaande Tour de France en de weeromstandigheden. Deze factoren zijn slechts deels te beïnvloeden. Echter, gezien het relatief hoge percentage bewoners dat 'neutraal' tegenover het evenement staat lijkt (positieve) beïnvloeding mogelijk.

Ten derde is de algemene vraag over hoe burgers tegenover het evenement staan van belang, maar het is tevens van belang te weten wat men er voor over heeft. Bijvoorbeeld: wanneer het evenement veel vrijwilligers nodig heeft, is het van belang te weten of er onder de burgers ook draagvlak is om als vrijwilliger actief te zijn.

Ten vierde betreft een relevant gegeven dat ons inzien uit de data geëxtraheerd zou kunnen worden, het verschil in draagvlak tussen bewoners die reeds eerder een groot wielerevenement hebben meegemaakt (vooral de burgers uit de gemeente en provincie Utrecht) en zij die dit niet hebben. Dit geeft bestuurders inzicht in de kansen die het evenement biedt om een positief/negatief beeld achter te laten bij de burgers.

De omvang van de surveys is zodanig dat statistisch gezien de foutmarge in de bevindingen acceptabel is. Het onderzoek is daarmee betrouwbaar. Bij de surveys is gebruikt gemaakt van bestaande online panels van de gemeenten Utrecht en Breda en van het bureau GfK. Deze surveys zijn representatief voor geslacht, leeftijd, opleiding en regio. Het is voor ons niet inzichtelijk of er bij het uitzetten van de surveys (onbewust) een zogenaamde selectiebias heeft plaatsgevonden op andere kenmerken. Hierdoor kunnen we bijvoorbeeld niet vaststellen of de survey ook representatief is voor etniciteit en inkomen.

Governance

Het hoofdstuk 'Governance en organisatie' hebben we getoetst op de mate waarin de voorgestelde governance en organisatie past bij de specifieke context van dit evenement, de mate waarin toezicht en controle is gewaarborgd en in hoeverre aanbevelingen uit de evaluatie van de Grand Départ (voor zover van toepassing) zijn meegenomen.

De governance van dit evenement wijkt af van die van de Grand Départ vanwege de bestuurlijke en financiële betrokkenheid van meerdere publieke partners. De keuze om te werken met een stichtingsvorm waarin de betrokken portefeuillehouders zeggenschap hebben is voor de hand liggend. Het biedt de projectorganisatie voldoende vrijheid van handelen, terwijl tegelijkertijd de lijnen kort zijn met de betrokken bestuursorganen. Bovendien biedt de stichtingsvorm de gelegenheid private partners te binden. Ook de keuze om te werken met één ambtelijk opdrachtgever die gemandateerd is door de andere publieke partners, en via wie de vakafdelingen en vervolgens de raden worden geïnformeerd, is een zeer werkbare oplossing.

Tegelijkertijd zal de werking van de stichtingsvorm erg afhangen van de nadere invulling. Het rapport spreekt over een stuurgroep waaraan de projectgroep periodiek rapporteert. De vraag is in hoeverre deze stuurgroep als een bestuur of Raad van Toezicht van de stichting kan opereren en voldoende toezicht kan houden op de voortgang en financiën van de projectorganisatie. De positie van de gemandateerd opdrachtgever speelt daarbij een belangrijke rol.

Het is van groot belang de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de stuurgroep/ bestuur/ RvT, gemandateerd opdrachtgever en de projectorganisatie te expliciteren - zodanig dat de projectorganisatie voldoende armslag heeft om effectief te handelen en er tegelijkertijd voldoende checks en balances zijn ingebouwd die de politieke en financiële risico's zo klein mogelijk houden. Daarom raden wij aan op basis van een risico-analyse enkele cruciale kaders vast te stellen. Daarbij valt te denken aan het vastleggen van tekenbevoegdheden en de inrichting van aanbestedingsprocedures, maar ook aan het expliciet benoemen van vrijheden van handelen voor de Stichting.

Tevens raden wij aan de begin- en einddatum van de Stichting vast te leggen en een onderscheid te maken tussen de ontwikkelfase, uitvoeringsfase en afrondingsfase. Met betrekking tot de einddatum is het van belang rekening te houden met de tijd die nodig is om de inhoudelijke en financiële afwikkeling vorm te geven. Daarbij valt tevens te overwegen de Stichting in een afgeslankte vorm enige tijd voort te laten bestaan om de legacy van het evenement verder te faciliteren. In dat geval dient de stichtingsdoelstelling te worden uitgebreid.

Zowel vanwege de betrokkenheid als vanwege efficiëntie is het een begrijpelijke keuze de invulling van de projectorganisatie primair te zoeken bij deskundigen binnen de publieke partners en private partners, aangevuld met specifieke expertise van buiten deze partners. Het is daarbij aan te raden sterk te leunen op de kennis en ervaring die in de projectorganisatie van Le Tour Utrecht zijn opgedaan. Een sterk punt in de organisatie is het opnemen in de projectorganisatie van lokale en regionale organisaties met een groot belang en hoge mate van invloed op de projectresultaten. Daarmee kan ook geborgd worden dat de toegevoegde waarde van het evenement verder reikt dan de einddatum van het project en ontstaat als vanzelf een naar buitengerichte organisatie.

Universiteit Utrecht

Wij hopen u hiermee van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

Dr. Frank van Eekeren
Senior adviseur